

SEMMELWEIS EGYETEM

Fogorvostudományi Kar, Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika

Igazgató, egyetemi docens

DR. MED HABIL RÓZSA NOÉMI KATINKA

A Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinikai intézkedési terve a Fogszabályozás tantárgy oktatási színvonalának javítása érdekében, az oktatói munka hallgatói véleményezése alapján

A Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika vezetősége megismerte, az oktatói munka hallgatói véleményezéséről szóló felmérés eredményeit a 2020 őszi félévre vonatkozóan. Ennek alapján, a klinikán folyó gyakorlati és elméleti oktatás kifejezetten jónak mondható minősítést kapott, az értékelések átlaga meghaladja a kari átlagot.

Klinikánk vezetősége tisztában van azzal, hogy az általunk oktatott tárgyak oktatásával kapcsolatban még van javítani, tökéletesíteni való. Az egyik legjelentősebb faktor, amit figyelembe kell vennünk, a gyakorlatok hosszúsága és ezek értékes tartalommal történő kitöltése. Ez az első félévben 4 x 45 percet, a tavaszi félévben 5 x 45 percet jelent.

A gyakorlatok fő célja és feladata a berendelt páciensek ellátása mellett, a gyermekfogászat és fogszabályozás elméleti alapjainak, tudásanyagának minél teljesebb átadása és elsajátíttatása.

A hallgatói vélemények között szerepelt olyan észrevétel, mely szerint a gyakorlati munka kicsit egysíkú, mert szinte minden alkalommal ugyanazokat a feladatokat végzik a hallgatók. Tény, hogy vannak olyan munkafázisok, amelyekben a hallgatók nem vehetnek részt aktívan, csak megfigyelőként – ilyen például a bracketragasztás vagy ívhajlítás – mert az adott beavatkozás olyan mértékben határozza meg a kezelés eredményességét és pontosságát, hogy csak gyakorlott szakemberek végezhetik és ezek a munkafázisok a kezelés egészére kihatnak. Bizonyos esetekben az elkövetett hibák komoly anyagi, esztétikai stb. következményeket vonhatnak maguk után. Ebből kifolyólag az ívbekötés, ívcseré, ligatúra-csere, lenyomatok jelentik a hallgatók által szájban végezhető fogszabályozó munka jelentős részét. Néhány esetben a szájhigiéné biztosítása, depurálás, polírozás, a páciensek motiválása, felvilágosítása is lehet a hallgatók feladata.

Minden gyakorlaton sor kerül az elméleti tudás elmélyítésére, az előadások megbeszélésére, a felmerülő kérdések megtárgyalására.

Tény, hogy a fent említett feladatok elvégzése után is általában jelentős idő marad a gyakorlati időből. Kétségtelen, hogy a gyakorlatokon a hallgatók számára tartott hosszadalmas elméleti oktatás nem felel meg a gyakorlati oktatás lényegi célkitűzéseinek, ráadásul egy idő után a jelenlévők fáradnak, figyelmük érezhetően elkalandozik.

Az oktatás fejlesztésére vonatkozó feladataink részben ugyanazok, mint korábban, bár hozzá kell tennünk, hogy a koronavírus-járvány nem könnyíti meg a gyakorlati munkát, a páciensek (pl. az iskolafogászati ellátás) számának csökkenése miatt.

Ennek megfelelően előtérbe kellene helyezni olyan gyakorlati feladatok elvégzését, amelyek komoly gyakorlati jelentőséggel bírnak és a hallgatók érdeklődésére is számot tarthatnak, és nem feltétlenül igénylik a páciensek személyes jelenlétét. Elsősorban a diagnózis felállításában és a kezelések megtervezésében kaphatnának nagyobb szerepet a diákok. Érdeemes lenne „új”, kezelés előtt álló betegek berendelése a gyakorlatokra (vagy legalább is a rájuk vonatkozó teljes dokumentáció megjelenítése), akiknél az általános és fogászati anamnézis felvételétől, a funkcionális vizsgálatokon és a modellanalízisen keresztül a teleröntgen értékelésig minden munkafázisban részt vehetnének a hallgatók. Ezen pácienseket a későbbiekben is követhetnék és ellátásukban is kaphatnának feladatokat, a szabályok adta lehetőségeknek megfelelően. A hallgatók időnként kiselőadásokat is tarthatnának társaiknak, ahol ismertethetnék a diagnózis felállítása és kezelési terv elkészítése során végzett munkájukat, elmondhatnák, hogy milyen következtetésekre jutottak, mit miért tettek és az egész folyamatot a gyakorlatvezetővel közösen megbeszélhetnék.

A fentiekkel összefüggésben fontosnak tartjuk, hogy már első félév folyamán a gyakorlatok során sor kerüljön legalább 3-4 modellanalízissel kapcsolatos és 3-4 kephalometriával foglalkozó „rövid kurzusra”, ahol először a gyakorlatvezető mutatja be a modellanalízis (teleröntgen - analízis) fázisait, feladatait és az elvégzéshez szükséges gyakorlati tudnivalókat. A későbbiekben a hallgatók maguk végeznék a feladatokat. A kellő tudás és gyakorlat elsajátítása után kerülhetne sor arra, hogy a páciensek kezelésének megtervezésében is részt vehessenek a diákok.

A teleröntgen-analízis kapcsán fontos, hogy a klinikán oktatott és alkalmazott diagnosztikai eljárások, módszerek, tehát a Steiner-Hasund, illetve a Ricketts, használatában is jártasságra

tegyenek szert a hallgatók, kiegészítve ezt minden olyan elemmel vagy méréssel, amit alkalmazni szoktunk a mindennapok során (pl: Witz).

További kiegészítő gyakorlati feladatok lehetnek a hallgatók számára: fogszabályozó készülékek ismertetése, bemutatása, leírása vagy ívhajlítási feladatok végeztetése vagy centrális reláció meghatározásának megtekintése, később esetleg gyakorlati kivitelezése illetve orthodontiai témájú filmek megtekintése, amelyek fogszabályozó készülékek működését, valamint kezeléseket mutatnak be. Hasznos és szükséges lehet esetismertetések beiktatása a gyakorlati programba, amelyek közelebb hozhatják az oktatók ismereteket a hallgatókhoz.

A második félévi gyakorlatokon előtérbe kerülhetne a szigorlati tételek megbeszélése, amelyekre – úgy tűnik – a hallgatók részéről nagy igény mutatkozik.

Fontos lehet, hogy a különböző előadók által tartott előadásokat megpróbáljuk egységes szemlélet alapján összhangba hozni és egységes vezérfonalra felfűzni.

Budapest, 2021. március 01.

Dr. med.habil. Rózsa Noémi Katinka MSc, PhD
Egyetemi docens,
Igazgató